

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXX Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 3, 1976

Nr. 181

LKB Kronika Nr. 21

Vilnius 15 metų neturi Vyskupo

Vilniaus arkivyskupijos kunigų prašymas sugrąžinti vyskupą Julijoną Steponavičių

11 LTSR Ministrų tarybai
Nuorau: Religių reikalų tarybos prie TRSR MT įgaliotiniui, Lietuvos vyskupijų kurijoms, J. E. Vysk. V. Sladkevičiui

PARAIŠKIMAS

Katalikų Bažnyčios gyvenimui nuo pat pradžių, nuo apaštalių laikų, vadovauja vyskupas su savo galva popiežiumi. II Vatikano susirinkimas labai išryškino vyskupų, kaip apaštalių įpėdinių, autoritetinę mokytojų, šventintųjų ir tvarkytojų vaidmenį. Visame pasaulyje, neįskaitant jauniausių, besivystančių Afrikos kraštų, vyskupai yra tvarko Apaštalių Sosto paskirtų vyskupų. Tik trumpais tarpais — nuo vieno vyskupo mirties ar pasitraukimo iki kito paskyrimo — numatyti laikini valdytojai, neturintys visų vyskupų galių. Lietuvos vyskupijos normaliai visada vadavo vyskupas. Tik XIX a., kai carizmas užsimojo nuslopinti ar net sunaikinti katalikų tikėjimą Lietuvoje, Vilniaus ir žemaičių vyskupijos ilgą laiką likdavo be vyskupo.

Vilniaus arkivyskupijos kunigams, mūsų tikintiesiems, taip pat visiem Lietuvos katalikams skaudu, kad jau penkioliki metai, t. y. nuo 1961 metų pradžios Vilniuje nėra katalikų vyskupo. Apaštalių Sosto paskirtas vyskupas Julijonas Steponavičius valstybės valdžios patvarkymu nutremtas į tolimą Žagarę ir jam neleidžiama eiti savo pareigų.

Kunigams ir tikintiesiems toks valdžios organų sprendimas ir ilgas vyskupo nutremimas yra nesuprantamas. Mes

mes yra nesuprantamas. Mes tikėjimo meilę ir savo pareigų pažįstame vysk. J. Steponavičių gerbiama. Atkreipiamas dėmesys kaip ramų, sąžiningą, darbštų ir jojų pilietį. Nei buržuaziais nei nacių okupacijos, nei tarybiniais laikais jis nėra padaręs jokių antitarybinių pareiškimų, nei užsiminėjęs bet kokia antitarybine veikla. Tapęs vyskupu, jis rūpinosi, kad kunigai tvarkingai dirbtų bažnytinį darbą. Kiek mums žinoma, tarp jo ir tuometinio Religių reikalų tarybos įgaliotinio yra buvęs vienas kitas nesusipratimas, bet todėl, kad įgaliotinis, peržengdamas savo kompetenciją, kišdavosi į Bažnyčios vidaus reikalus, bandė priversti vysku-

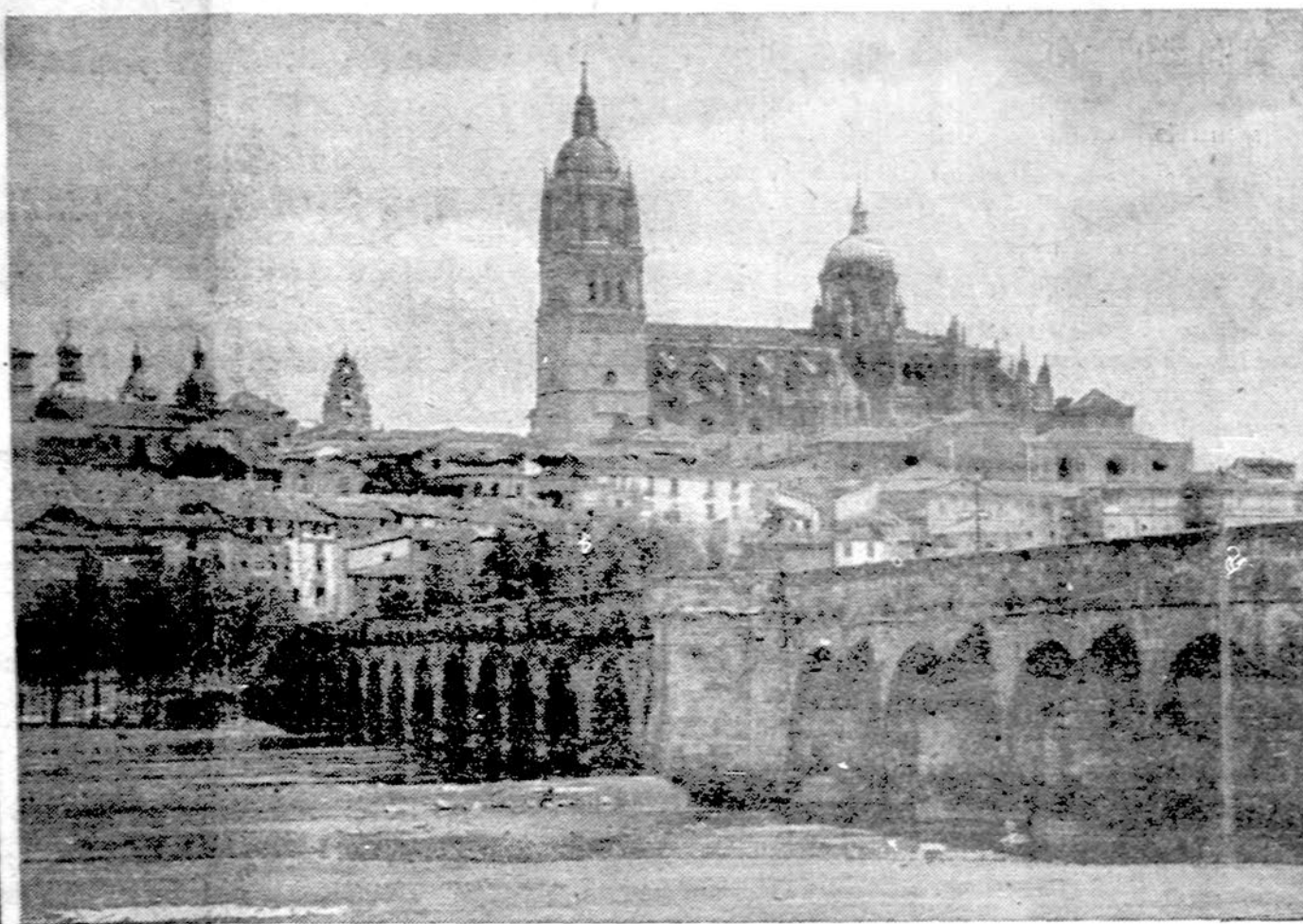
Vyskupas Julijonas Steponavičius

pą, kad pats griautų savo autoritetą slopinančiais religinį gyvenimą potvarkiais. Jeigu tokių kišimų nebūtų buvę, vysk. J. Steponavičius niekuomet nebūtų priėmęs tarybės valdžios atstovams.

Mes girdime, kad ir kitų kraštų tikintieji piktnaišiai vyskupo pašalinimo iš Vilniaus be jokio nusikaltimo iš jo pusės, vien už

K. Garuckas, A. Mačiulis, V. Černiauskas, A. Simonaitis, J. Kardinis, J. Baltušis, A. Ulickas, A. Kanišauskas, A. Keina, J. Budrevičius, N. Pakalka, K. Gajausmas, B. Jaura, B. Šakėnas, K. Mohs, M. Petravičius, K. Pukėnas, dr. S. Malachovskis, N. Jaura, S. Kakarieka, B. Stonys, A. Lachovič, dr. K. Kulak, J. Saulius, C. Taraškevičius, R. Blažys, V. Navicki, P. Daunoras, D. Valančiauskas, N. Norkūnas, J. Kukta, D. Valiukonis, K. Valickis, J. Slėnis, J. Lauriūnas, S. Valiukėnas, I. Jakutis, S. Tūnaitis, A. Merkys, D. Puidokas, A. Petronis, K. Vaičiūnis, K. Žemėnas, J. Balčiūnas, B. Laurinavičius, H. Kitauskas, J. Vaitonis, A. Andriuskevičius, A. Čiūras, K. Gailius, V. Aliulis, V. Zavadskis, A. Tamulaitis, V. Vellimanski, L. Ivančik, J. Obremski, J. Charukievič, P. Jančkus, S. Toporek, J. Grigaitis, A. Dziekan, A. Trusevič, J. Tūnaitis, M. Žemaitis, S. Markevičius, L. Lavovič.

Vilnius, 1975 rugsėjo 25 d.

Salamanca, Ispanija. Katedra ir romėnų laikų akmeninis tiltas

Jam Lietuvoje gyventi neleidžiama

Valstybė, kuri nesilaiko net Visuotinės Žmogaus teisių deklaracijos, nei savo pačios įstatymų.

TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumui

Gajausko Balio, Jono, gyvenančio Lietuvoje, Kaune, Spynų 3, butas 8.

PARAIŠKIMAS

Šį pareiškimą parašyti mane privertė padėtis, kurioje dabar esu ir daugelis buvusių politinių kalinų.

1948 aš buvau nuteistas kalėti 25 metams, 1973 metais, po bausmės atlikimo, sugrįžau Lietuvon į Kauną pas motiną, kur anksčiau gyvenau. Bet gyventi pas motiną man neleidžia: tai įsakinėja per 24 valandas palikti Lietuvą, tai per tris paras, tai grąsina nauja bausmė.

Taiwano pagalba nukentėjusiam Kinijai

Taipei. — Taiwanas pradėjo teikti pagalbą nuo žemės drebėjimo nukentėjusiai Kinijai, rašo "NYT". Tarp tų dviejų Kinijų jokio ryšio nėra, tai Taiwanas žada pinigų ir gėrybes teikti per Tarptautinį raudonąjį kryžių.

Olimpinės ugnys užgesintos

Montrealis. — Olimpiada pasibaigė. Buvo naujų politinių komplikacijų, kai penktadienio vakare sovietai pagrasino šeiminkams. Kanadai, nutraukti tolimesni dalyvavimą ir sportinius ryšius su Kanada, jei jiems nebus gražintas "pagrobtasis" atletas, 17-metis Sergej Nemtanovas. Kitą dieną sovietai buvo priversti paraudėti su ikti, kad tas atletas tikrai nenori grįžti į Rusiją, ir sovietai iš olimpiados neįvažavo.

Pasibaigus žaidimams paaiškėjo, kad pabėgo dar du rumunai. Tokiu būdu pasiprašė azylio teisių keturi rumunai ir vienas rusas.

Bausmės atlikimo vietoje mums tvirtino, kad mes, tarybiniai piliečiai, laikinai izoliuoti, kad bausmės atlikimo vietoje apribotos teisės, tačiau, kai grįšime namo, tapsime pilnatiesiais piliečiais.

Kas išliko gyvas — tas pasiūlosavo! Bet kokia ironija. Tik išėjus iš lagerio mums perskaitė įsaką, išleistą 1957 sausio 21, pagal kurį mums neleidžiama Lietuvoje gyventi. Tai aš cituoju iš atminties todėl, kad specdalies viršininkas mums neleidė to įsaką nusirašyti.

Lietuvoje neleidžiama gyventi buvusios buržuazinės Lietuvos vyriausybės nariams, nacionalistinio pagrindo vadovams, o taip pat asmenims, kurie pasirodė aktyvūs kalinimo stovyklose.

Potvyny žuvo 56 žmonės

Loveland, Colorado. — Dėl didelio lietaus Big Thompson upė Colorado kalnuose išsiliejo iš krantų, ir žuvo mažiausiai 56 žmonės. Juos užpylė bestovyklaujančius upės slėny. Apie 250 žmonių buvo sužeisti. Daugelis vietovių buvo atskirtos nuo pasaulio, ir juos gelbėjo helikopteriais. Valstijos gubernatorius paprašė prezidento Fordo federalinės pagalbos nukentėjusiems.

Jie olimpinį žaidimą boikotavo. Viena iš daugelio Afrikos šalių, Nigerijos komanda, paskutinę minutę prieš apleidama Montrealį

Kongrese 29 kardinoliai

Philadelphia. — Sekmadienį buvo atidarytas 41-sis Tarptautinis Eucharistinis kongresas. Dalyvauja 29 kardinoliai, 162 vyskupai, Monaco princesė Grace Kelly. Žmonių laukama apie 1 milijoną. Ateinantį sekmadienį J. F. Kennedžio stadione, paskutinę kongreso dieną, iškilmingose Mišiose dalyvaus ir prezidentas Fordas.

Žinios iš Marso

Pasadena. — Apie radijo signalus iš Marso taip atsiliepią dr. Klein: "Pastebėta nenumatyta cheminė reakcija. Jeigu tai bus biologinė reakcija, tai turėtų būti daug didesnė nei derlingos žemės reakcija, o tada reikėtų, jog Marso mikrobinis gyvenimas yra labiau išsivystęs nei ant Žemės.

Kitas biologas, dr. Vance Oya, pastebėjo kad Marso deguonio yra daugiau nei buvo manoma. Dar tik nežinoma, ar deguonis atsirado iš cheminės reakcijos, ar gyvybės kuria nors forma.

Kinai laukia trečio drebėjimo

Pekinas. — Kinijos vyriausybė paragino užsienio ambasadas evakuotis iš saugesnės vietos, kai jų seismologai numato netrukus naują žemės drebėjimą, trečią iš eilės.

Kiek yra žuvusių per pirmuosius du drebėjimus, niekas nežino, gal ir nebus paskelbta, bet užsienio spauda spėjama, kad užmestų ir sužeistų gali būti nuo kelių dešimčių tūkstančių iki vieno milijono.

Nauja Sirijos vyriausybė

Damaskas. — Sirijos ministras pirmininkas Mahmoud Ayyoubi atsistatydino. Prezidentas Asaadas jo įpėdiniu paskyrė buvusį premjerą gen. Abdul Khalifawi.

Oficialūs asmenys įsitikina, kad naujoji vyriausybė nekeis dabartinę užsienio politikos.

Kampala. — Ugandos prezidentas Idi Amin liepė suimti kelis aukšto laipsnio karininkus, įtardamas juos sąmokslu. Tie ir kiti karininkai, viso 30, buvo apsilankę pas jį ir ragino atsistatydinti.

Viena. — Senas istorinis tiltas Reichsbrücke sugriuvo į Dunajų ir žuvo keturi žmonės. Tas tiltas buvo vienintelis, kuris buvo nesugriautas ir praėjusio karo metu.

Tegucigalpa. — Honduras apkalino El Salvadorą invazija į jo kraštą ir paliaubų sulaužymu. Pasienio susidūrimai, tarpininkaujant kitiems kaimynams, buvo sulaukyti, bet taika truko vos dvi dienas.

KALENDORIUS

Rugpjūtis 3: Nikodemas, Marana, Manigirdas, Lengvė.
Rugpjūtis 4: Domininkas, Perpetua, Gerimantas, Nemunė. Saulė teka 5:45, leidžias 8:08.

ORAS

Daugiausia saulėta, šilčiau, apie 80 laipsnių.

Libija ginkluoja Libano kairiuosius

Beirutas. — Nežiūrint kelių dešimčių paliaubų pareiškimų, mūsų Libane tebesitęsia. Kairieji skundžiasi, kad Sirai Liboje paleistinėti kariai, prie sirono. Libija siūniamas ginklus talkos daliniams (jų daliniuose yra ir libiečių) paskutiniuoju momentu perleido musulmonams ir palestiniečiams. Tai irgi supainiojo reikalą ir pakirto pasitikėjimą talkos misija.

BEIRUTAS. Libanas. — Vadinamos krikščionių milicijos apsiaustyje laikomą kairiųjų palemiečių stovyklą Tal Zaatar buvo iš naujo apšaudyta. Raudonas Kryžius paskelbė, kad dėl tos priežasties jo pareigūnai negalėjo iš stovyklos paaimti ir į ligoninę pervežti sužeistųjų ir kitų nekariaujančiųjų. Tal Zaatar jau 41 dieną yra smarkiai apšaudoma stovykla, kuri yra rytinėje Beirute, kur susisipietė musulmonų revoliucionieriai.

Maskvos rusai už laisvę

MASKVA. — Kovotojų už žmogaus teises rusų grupė, kuri seka Sovietų Sąjungoje Helsinkio susitarimo įgyvendinimą, išreiškė nuomonę, kad, praėjus beveik vieneriems metams po Helsinkio konferencijos, Maskvos valdžia nė kiek nesušvelnino pa grindinųjų žmogaus teisių ir laisvinių suvaržymo Sovietų Sąjungoje. Užsienio korespondentams įteikta dokumente kovotojų už žmogaus laisvę rusų grupė iškelia Sovietų tebevykdomą religinės laisvės varžymą, prievartinę žmonių kalinimą ar uždarymą psichiatrinėse ligoninėse. Yuri Orlov, komiteto vadovas, pažymi, kad Sovietų vyriausybė atsivėlgia tik tiek į Helsinkio konferencijos nutarimus, kiek yra naudinga jos interesams. Įteikta dokumente nurodyti aštuoni asmenys, kurie šiais metais dėl religinių ar politinių įsitikinimų yra uždaryti psichiatrinėse ligoninėse.

Komunistams pinigai iš Rytų

Bonna. — Vakarų Vokietijoje komunistų partija turi tik 42,433 narius, patvirtina patys komunistai.

V. Vokietijos vidaus reikalų ministras sako, kad tą nedidelę komunistų partiją, palyginus su italų ar prancūzų komunistais, piniginiai remia Rytų Vokietija. Vakarų Vokietijos komunistai kasmet iš kitos pusės geležinės uždangos gauna po 30 mil. markių: Pinigai ateina aplinkiniais keliais, slapta. Atveža arba specialūs kurjeriai, arba komunistinės prekybos firmos.

Uppala, Švedija. — Dr. Markus Baath, Seismologinio instituto direktorius, sako, kad paskutiniai žemės drebėjimai gali būti priežastimi Afrikos ir Indostano kontinentų slinkimo į šiaurę. Slinkimai nėra periodiniai, bet vienkartiniai. Per metus pasistumia žemyn apie vieną ar du centimetrus.

TARPTAUTINĖJE ARENOJE

Tėsisas dvi savaites ne tik Montrealyje, Kanadoje, tūkstančiai žiūrovų, bet taip pat ir viename pasaulyje per televiziją milijonai žmonių stebėjo olimpinės sporto rungtynes. Montrealio burmistras pareiškė, kad tokio išgarsinimo, kokį miestas gavo pasaulyje olimpiados metu, negalima nupirkti už šimtus milijonų dolerių. Dviejų savaičių olimpiniai žaidimai buvo viso pasaulio vienas didžiųjų įvykių. Juose visi vienaip ar kitaip pasigarsino, net ir tie, kurie tas rungtynes aplėdo dėl politinių išskaidymų.

Sporto rungtynės yra labai giliai susijusios su žmogaus individualia ir socialine prigimtimi. Istoriai sako, kad olimpinės žaidynės yra prasidėjusios dar prieš Kristų 776 m. Olimpijoje, Graikijoje, ir paskui jos būdavo ruošiamos kas ketveri metai. Graikai labai gerbė kūno kultūrą. Jų dievai ir dievaitės buvo vaizduojamos kaip dailių kūnų nemirtingos būtybės. Todėl ir sporto varžytinės turėjo religinę paskirtį.

Olimpinės rungtynės galėdavo dalyvauti tik graikai. Sveikatai dalyvavo tik kaip stebėtojai. Vergai ne šios teisės neturėdavo. Rungtynėse dalyvavo tik vyrai. Žaidimų metu moterys neturėjo teisės peržengti Alfėjo upės. Nusikaltusios šiam įstatymui buvo baudžiamos mirtimi, nustumiant jas nuo aukšto uolos. Olimpiniai sportininkai ir teisėjai, besiruošdami varžyboms, praleisdavo 10 mėnesių ypatingoje priežiūroje. Prieš pačias varžybas sporto dalyviai, jų treneriai ir teisėjai prisiekdavo, kad bus varžomasi garbingai ir bus laikomasi taisyklių.

Pradžioje olimpinės rungtynės trukdavo tik vieną dieną, paskui prailgino iki vienos savaitės ir į programą įdavo įvairios sporto rūšys: imtynės, boksas, šuolis į tolį, disko ir ieties metimas, arklius su traukiamu vežimėliu lenktynės, trum pesnių ir ilgesnių nuotolių bėgimas. Mūsų laikais yra išgarsėjęs Maratono bėgimas. Tai yra 40 kilometrų bėgimas atminimui Miltiadi prieš persus pergalės 490 m. p. K. Po pergalės vienas kareivis iš Maratono bėgo nesustodamas į Atėnus ir, pranešęs, kad persai mūšį pralaimėjo, krito negyvas.

Olimpinių žaidimų metai buvo Graikijoje skelbiami nepažeidžiamos taikos laikotarpiu. Olimpiadais laimėtojai būdavo apdovanojami laukinės alyvos šakele. Jie buvo laikomi tautiniais herojais, kuriuos muzikai ir poetai apdainuodavo, skelbdami jų laimėjimus. Skulptoriai jų įėjimą į gražią jamžindavo marmuru, stengdamiesi priartinti žmogaus būties praeinamumą prie dievų nemirtingumo.

Tai atitinka senovės graikų pasaulėžiūrą, kad žmogaus kūnas turi ne mažesnę vertę už proto vertę. Graikai žmoguje matė dviejų dvasinių ir medžiaginio pasaulių jungtį. Tų dviejų pasaulių darniam veikimui reikėjo harmoningo treniravimo. Žmonijos istorijoje visos pasaulėžiūros ateina iš klausimo, kas yra žmogus.

Sekdami graikų sampratą apie žmogaus prigimtį vienybę, tie, kurie visas vertybes ma-

to žmogaus kūne, vadinami materialistais, o tie, kurie visas vertybes sudeda tik į žmogaus minties veikimą, atstovauja idealizmu. O žmogus iš tikrųjų yra dvasia ir kūnas. Todėl jo veikimas visą laiką yra harmoningas dvasios ir kūno sambūvis. Šv. Tomo Akviniečio mintimi, žmogaus siela yra horizontas, kuriame susitinka du pasauliai, o ta siela yra žmogiškosios būties esminė dalis ir jėga, kuria mes gyvename, esame ir judame. Todėl nieko nuostabaus, jei sakysime, kad žmogus savo veikime visą laiką per medžiagą ir medžiagoje stengiasi atskleisti savo dvasinį veidą.

Gal to sportininkai ir nepagalvoja, bet visos jų mankštos ir paskui varžybos turi tikslą visų pirma nugalėti medžiagos pasyvumą ir jos svorio inerciją. Medžiaga niekad negali išeiti už erdvės ir laiko ribų. Todėl ir žmogaus kūnas veikia erdvės ir laiko sąlygose. Tačiau dvasinis veikimas pralenkia visokį laiko judėjimo apskaičiavimą ir eina už visų erdvės ribų. Žmogaus mintis niekada nei erdvės, nei laiko. Žinoma, niekada kūnas nepasiekia šiam pasauliui minčių greitumo, bet visada žmogus sava jėga vis apie didesnius bėgimo ar skridimo rekordus.

Disko ar ieties metimo, bėgimo ar plaukimo varžybose pergalė yra ne tik pirmenybės laimėjimas prieš kitą varžovą, bet taip pat yra tai visada sportininko laimėjimas prieš kūno inerciją ir prieš laiko bei erdvės sąlygas. Sportinės mankštos siekia vis didesnio išsilavinimo nuo medžiagos apsunikinimo. Kiek kas turi atsikovojęs laisvės nuo medžiagos, yra parodoma tarptautinėse sporto olimpiadose.

Šiomet Montrealio olimpiadoje viso pasaulio sportininkai tos laisvės nuo medžiagos labai daug parodė. Kiekvienas kraštas laukė iš savo sportininkų laimėjimų. Ukso medaliai teikė garbę ne tik sportininkams, bet taip pat ir toms valstybėms, kurioms jie atstovavo. Sporto tarptautinėje arenoje vyko varžybos ir dėl tautinės garbės. Visi žino, kad laisvojo vakarų pasaulio, ypač Amerikos, sportininkai olimpiadoje dalyvavo be valstybės ekonominės ir politinės paramos. Visi jie buvo pagal olimpiados reikalavimus tik mėgėjai. Iš rytų komunistinių valstybių sportininkai suvažiavo, galima sakyti, profesionalai. Komunistų totalitarinėje santvarkoje yra iš anksto pasakyta ir paskirta, kas ir kur tinka. Todėl yra parenkami maži vaikai ir lavinami atitinkamose sporto šakose ir pagal partijos valią jie negali pralaimėti. Todėl jų laimėjimai ar pralaimėjimai lemia jų visą gyvenimą.

Jei kas patenka į tokios rusų komunistinės imperijos į pasaulinę sporto olimpiadą, tai turi būti jau ne eilinis sportininkas. Iš pavergtos Lietuvos rusų olimpiniam būryje dalyvaus net 8 sportininkai. Tai jau didelis skaičius, palyginus jį su visais Rusija ir kitomis pavergtomis tautomis. Tie aštuoni sportininkai padėjo Rusijai gauti medalius. Ne visi žinojo, kad jie yra lietuviai. O jei ir kas sužinojo, tai mums vis tiek yra be galo gaila, kad mūsų tauta, būdama pavergta, kultūrinę garbę tarptautinėje arenoje turi atiduoti savo pavergėjui. V. Rmš.

Spaudoje ir gyvenime

80 METŲ NUO RENTGENO SPINDULIŲ ATRADIMO

Vokietijoje, prof. Vilhelmas Konradas Rentgenas, Würzburgo universiteto profesorius, ilgai tyrė naujuosius spindulius, kuriuos jis pavadino X spinduliais. Jį labai domino, kaip spindulius sukuria įvairios medžiagos ir kaip jie veikia foto plokštę. Jis net bandė, kaip spinduliai veikia į jo kūną, netgi

SUMANUS MASKVOS ŽAIDIMAS

BREŽNEVAS PANAUDOJO TAIKLAUSIAS PROPAGANDOS PRIEMONES PALENKTI V. EUROPOS KOMUNISTAMS

GEDIMINAS GALVA

Jau prieš komunistų partijų suvažiavimą Rytų Berlyne buvo aišku, kad Maskva pralaimės. Suvažiavimas buvo uždelstas, nes vis dar tikėtasi susitarti pačiais esminiais klausimais. Paruošiamieji pasitarimai įrodė, kad komunistų partijos pasiryžusios tartis, bet nesusitarti. Atsirado prieštaraujančių visiems Maskvos svarbiausiems slymams, kuriuos siekė ji priimti vienu balsu.

Maskva siūlė pripažinti proletariato diktatūrą, bet siūlymui priešinosi ispanai, italai ir prancūzai. Ispanai, italai ir Jugoslavijos atstovai iš anksto pasmerkė proletarinį internacionalizmą, t. y. Sovietų komunistų partijos vadovimą kitoms komunistų partijoms.

Nesutarta net grynai taktiniu reikalu — pasmerkti Kinijos komunistų partijos pasaulėžiūrinius pagrindus. Jugoslavija ir Rumunija prašė, kad šis reikalas nebūtų liečiamas suvažiavimo.

Kaip elgsi Maskvos komunistų partijos vadovai? Jie nesirijo stoti atviro kovon, pasmerkti klaidatikius, bet taip pat nedarė nuolaidų, neišsižadėjo

leisdavo. Jis žmoną paprašė, kad atneštų jam maistą paliktų prie laboratorijos durų.

Po 50 dienų įtemto darbo jis pagaliau atskleidė savo paslaptį žmonai: paprašė ją palaukti rankos plokštę ant fotografinės plokštės. Kai jis šią plokštę išryškino, žmona nustebusi pamatė plokštėje įeilius kaulų atvaizdus su vestuvinių žiedų. Netrukus prof. Rentgenas iš vis vien rentgeno spindulių greitai buvo pritaikytas medicinoje.

Dabar pasaulyje nerastum medicinos mokslų šakos, kuri apsiėtų ir galėtų sėkmingai vystyti be šios galingos profilaktikos, diagnostikos ir gydymo priemonės. Rentgenologija yra ne tik tyrimo metodas, bet ir mokslas. Nūdien be rentgenologinės diagnostikos ir gydymo kontrolės negalėtų dirbti įvairių specialybių gydytojai.

Juk rentgeno spinduliai padėjo išaiškinti žmogaus kūno fiziologinių procesų, vykstančių žmogaus ir gyvūnų organizme. Atsirado galimybė diferencijuoti ligas pagal klinikinį ir rentgenologinį vaizdą. Buvo nustatyta, kad rentgeno spinduliai turi gydomąjį poveikį. Dabar jais gydomos kai kurios vidaus organų ir kaulų ligos. Jie labai svarbūs, kad uždegiminius procesus ir auglius.

Prof. Rentgenas mirė vėžiu Munchene 1923 m. vasario 10 d., būdamas 78 metų amžiaus. Jis savo laisrę ir mokslinius užrašus prašė tuojau po jo mirties sudėgti. Jo pageidavimas buvo įvykdytas. Todėl mokslinė literatūra nedaug apie šį didį mokslininką užtikama žinių.

J. Mėnas

kratine santvarka ir net žemomis butų kainomis. "Galima drąsiai pasakyti, kad mūsų šalies darbo žmonės dar niekada per visą savo istoriją neturėjo tokio aukšto gyvenimo lygio, kaip dabar. Jie dar niekada neturėjo tokio aukšto išsilavinimo ir tokių galimybių naudotis kultūros vertybėmis, kaip dabar". Dabartinio ūkinio negalavimo net neužsiminė.

Žinoma, po šios propagandos sekė agitacija įgyvendinti proletarinį internacionalizmą: komunistų solidarumą kovoje už bendrus tikslus, tautinį išsivadavimą, socialinę pažangą ir savanorišką broliškų partijų bendradarbiavimą. Varža pastatyta, bet patyrusios žuvys nelindo į ją. Joje teliko tik tos, kurios nepajėgia iš jos išlįsti.

Padėtis Europoje

Kalbėtojas ypatingą dėmesį kreipė į pakitimus Europos žemynė. Europa esanti nebe ta, kuri buvo prieš 30 m. ar net prieš dešimtmetį, kai šaltasis karas siautė. Jo žodžiai: "Europoje pasikeitė klasinių jėgų santykis tarptautiniu mastu ir daugelio valstybių viduje. Žymiai išaugo vaidmuo, kurį visuomeniniame Europos gyvenime atlieka darbininkų klasė ir jos avangardas — komunistų partijos. Šie pakitimai vyksta, gilėjant kapitalizmo krizei, kuri ne tik ūkinė, bet taip pat politinė ir moralinė. Jie vis labiau įkūnina masės, kad kapitalizmas ir jo visuomeninė santvarka neturi ateities ir didina socializmo šalininkų skaičių. Šios krizės nesustabdys nei imperalistų kariuomenių ir politinių blokų drąsinimai, ginklavimosi varžybos, ūkinių monopolijų jungimas, nei socialinių reformų regimybė, nei represijos. Šiandien aiškiau matyti, kad imperializmas nebegali apspręsti Europos likimo".

Kieno imperializmas? Juk Sovietai šio metodo didžiausias imperialistai. Šiais laikais apibendrinamais propagandininkas byloja apie Europos ateitį. Išvada aiški: komunistai, glauskites prie Sovietų ir bus galutinai išspręsta Europos klausimas, ji bus "išgydyta".

Europos komunistų partijos puikiai žino Sovietų vaistus: politinį imperializmą, karinės jėgos slaptumą, ūkinį sunykimą, darbininkų priešpauką, gyventojų laisvės varžymą ir jų dusinimą vienos pasaulėžiūros katile. Vakarų Europos komunistai, rusų komunistų partijos bendrai, aiškiai pasakė: mums nereikia So-

Du draugai — dviejų Afrikos valstybių šefai. Kairėje — Sudano prezidentas Numeiri ir greta jo stovįs Libijos Gaddafi. Pastarojo laikų draugystė paaiškina, kas Numeiri kaltina Gaddafi rėmus perversninkus, bandžiusius jį nuversti.

viėtų vadovavimo, Maskvos siūlomų vaistų, nes mes eisime savo keliu.

Paskutinis kablukas

Kalbėtoju buvo aišku, kad jis nepajėgė įtikinti atskalūnų. Tuo metu jis metė paskutinį kabluką žuvelėms gaudyti: "Kiekviena komunistų partija yra gimusi iš darbininkų judėjimo tos šalies, kurioje ji veikia. Ir už savo veiksmus ji yra atsakinga visų pirma savo šalies darbo žmonėms, kurių reikalus atstovauja ir gina. Tačiau kaip tik tai ir yra tarptautinio komunizmo solidarumo pagrindas. Juo įtakingesnė komunistų partija savo šalyje, juo svarbesnis gali būti jos indėlis tarptautinėje arenoje."

Kai kas būkštauja: ar raginimai stiprinti internacionalizmus ryšius siekiama sukurti kažkokį organizacinį centrą? Niekas ir niekur nekeliama minties sukurti tokį centrą.

Kam ji kurti, jei jis veikia Maskvoje. Jo masalas yra proletarinis internacionalizmas. Keistas jis, nes bent Sovietuose seniai turėjo dingti proletariatas. O vis tik jie tebėra ir dar labai gausūs komunistų partijos sukurtose žemose klasėse Sovietuose.

Propagandiniai masalai nesuvalioja Vakarų Europos komunistų partijų. Po suvažiavimo Maskvą teliko gražiai užlaistyti plyšius komunistiniame mūre. Išvados aiškios. Apsiginklavę Sovietai, skelbdami taiką, vis sunkiau suras stipresnį pagrindą taikos sam būviui, kai jis brąška komunistiniame pasaulyje. Pasaulio komunistų partijų suvažiavimą, su laukus nesėkmės Rytų Berlyne, turės atidėlioti ilgesnį metą. Jau atgyventa Sovietų komunistų pasaulėžiūra, vis dar besireplanti proletariato diktatūra ir proletarinio internacionalizmo, turės ieškoti ir kitos atramos, būtent jėgos.

BAKTERIJŲ "ATMINTIS"

Bakterijos — paprasčiausi viencelių organizmai, neturintys nervų sistemos ir smegenų. Tačiau kai kurie mokslininkai priėjo išvada, kad šios mažutės būtybės turi atminties užuomazgas. Jie atlikę seriją įdomių eksperimentų, nustatė, kad skrandžio ir žarnyno lazdelės *Salmonella typhimurium* gali atsiminti praeitį.

Biochemikai ėmė tirti savybę, kuria pasižymi šios lazdelės, taip pat ir daugelis kitų mikroorganizmų — reakcijų į aplinkos dirgiklių pasikeitimą. Pavyzdžiui, jeigu bakterijos aplinkoje yra priešiška substancija, ji, judindama žiuželius — ilgus, plaukus pavidalo ataugas, nuplaukia tolyn nuo jos. Tačiau, jei šalimais įdedama ko nors malonaus, pvz., cukraus, gliukozės, ji plaukia prie jų. Kaip bakterija pasirenka kryptį, kol kas ne visiškai aišku, matyt, ją suranda bandymų ir klaidų metodu. Judėdama atgal ir pirmyn, ji junta, kad atitinkamomis kryptimis malonaus dirgiklio jėga didėja arba nemalonaus poveikio — mažėja, tad atitinkamai juda.

Biofizikai tirdami šį reiškinį, sumanę, pasižūrėti, kaip bandomąsias bakterijas veikia du priešingi poveikiai tuoju vienas po kito. Aplinką jie "pakeisdavo" labai greitai, ir rodėsi, jog primityvus organizmas — nepajėgus pajusti pasikeitimo. Tačiau nebuvo taip paprasta apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ieškodami ankstesnės, neaiškiai prisimenamos malonios aplinkos. Netrukus jų "prisiminimai" išgaruodavo, ir bakterijos judėdavo taip paprastai apkvailinti bakterijas. Perkelti iš malonios aplinkos į mažiau pageidautiną, vienaceliai imdavo blaškytis, tyg ie

Antanas Laukaitis, Australijos liet. savaitraščio "Mūsų Pastogė" korespondentas, pokalbio metu su olimpiados vertėja ir palydove Rūta Danaityte. Nuotr. R. Gaškos

ISTORIJA KARTOJASI

RIMAS GAŠKA

Nekantriai laukto JAV — Sov. Sąjungos krepšinio finalo Montrealyje taip ir nesulaukėme. Pusfinalio rungtynėse jugoslovai sudorėjo rusus 89:84, tuo pakartodami Meksikos olimpiados veiksmą, kur finale susitiko JAV su Jugoslavija. O amerikiečiai taip geidė revanšą už Muenchene kontraversiškai praloštas rungtynes vienu tašku. Bet ką padarysi.

Jugoslavams supylus Sov. Sąjungą, ištampas finalui taip ir atsileido. Bilietų kainos juodoji biržė iš karto krito 30–40 dolerių. Bet rungtynės tarp Jugoslavijos ir Sov. Sąjungos buvo pasakiškos. Tai vienos iš geriausių, kur teko matyti per tris olimpiadas. JAV — jugoslavų finalas neturėjo nei tos atmosferos, nei to įtempimo kaip rusų — jugoslavų kova. Pirmose minutėse jugoslovai išvystė iki šiol nematytą greitį, palikdami didžiulius rusus keliais žingsniais užpakalyje. Po aštuonių minučių jugoslovai vedė 15(1) taškų skirtumu. Paskui Sov. Sąjunga atsigaivė, išlygino ir net vedė. Bet antrame ketvirtyje jugoslovai žaidė be klaidų, tuo tarpu tokie piūkūs rusų žaidėjai kaip Aleksandr Bieľov ir didysis (7'2") Vladimir Tkachenko pradėjo daryti klaidas. To ir jugoslavams užteko patekti į finalą prieš amerikiečius.

Kaip televizijoje, tur būt; matyt, finalinės rungtynės buvo gražios, amerikiečiai parodė nemažai krepšinio plonybių, bet nebuvo to įtempimo, kurio visi tikėjosi. Tenka pridurti, kad Sov. Sąjungos krepšinio komandoje pirmą sykį olimpiados istorijoje nežaidė nė vienas baltietis...

Krepšinio turnyrui pasibaigus, komandos išsiriškio šitokia tvarka:

1. JAV,
2. Jugoslavija,
3. Sov. Sąjunga,
4. Kanada,
5. Italija,
6. Cekoslovakija,
7. Kuba,
8. Australija,
9. Meksika,
10. Japone,
11. Japone,
12. Egiptas.

Ketvirtos vietos pozicija Kanadai tai didelis laimėjimas. Būrtų Italija, nei prieš Cekoslovakiją, kurios bent mano nuomone geriau žaidė.

Kaip ir Muenchene, geriausių taškų medžiotoju tapo Palubinskas, per septynias rungtynes sukales 219 taškų. Jo metimų tikslumas 57 procentai, o baudų — 92%. Tuo tarpu garsiausio amerikiečių krepšininko Adrian Dantley rezultatai tokie: jis šeštoj vietoj su 116 taškų, 54% iš metimų ir 83% iš baudų. Bendrai, krepšininkai, publika ir Montrealio spauda Palubinsko žaidimą labai gerai įvertino. Dažnai jį dengdavo 2–3 priešininkai.

Amerikietėms sidabras

Gana netikėtai JAV krepšininkės iškovojosi sidabro medali. Nors

ir pralošė silpnoms japonėms ir Sov. Sąjungai, amerikietės gerai sulaušė prieš bulgares ir čekoslovakas ir užtikrino sau antrą vietą. Sav. Sąjungos komanda neturėjo sau lygios ir pasivaikščiotos laimėjo. Kaip minėjome, jų didžiausias ginklas — septynpėdė Semenova, rusė, kuri yra gimusi Zarasose, o dabar gyvena Latvijoje ir ten žaidžia. Gražiai pasirodė Angelė Rupšienė. Žaidžia gynymu, šį 5 pėdų 6 colių studentė iš Vilniaus žavėjo publiką savo vikrumu, driblingu ir taiklomis pasuotėmis. Angelė yra viena iš pagrindinių Vilniaus "Kibirkštės" komandos šulių ir yra dalyvavusi keliolikoje tarptautinių rungtynių. Žinoma, ši olimpiada Angelei tai didžiausias įvykis, nes jos krūtinė papuošia auksu.

Dar vienas medalis lietuviui

Vytautas Butkus, irkludamas ketvirtąją veltį kartu su latviu Aitvaru Lazdenieks ir dviem rusais, iškovojė antrąją vietą 2 kilometrų irklavime ir laimėjo sidabro medalį. Ši Sov. Sąjungos valtis tik vienos sekundės skirtumu teatsiliko nuo Rytų Vokietijos varžovu.

Edvardas Palubinskas, Australijos krepšinio žvaigždė, Montrealio olimpiadų žaidėjas. Nuotr. R. Gaškos

Tuo tarpu Arvydai Juozaičiai 200 metrų plaukimas nebuvo toks sėkmingas kaip 100 metrų finalas. Čia jis išsikovojo iki finalo atplaukę šeštoju. Trys amerikiečiai, anglas ir kanadietis aplenkė Arvydą. Nežiūrint to, galime tvirtinti, kad šis devyniolikmetis viltietis jau spėjo iškovoti ir pasaulinės klasės plaukikus. Jam priklausė didi pagarba ir pagyrimas, nes kai amerikiečiai treniruojami puikiose olimpinio ilgio baseinuose, tuo tarpu Arvydas žiemą vargsta 25 metrų baseine... Jo treneris tai jo tėvas, savų laikų buvęs garsus Lietuvos tinklinio žaidėjas. Kalbant apie Juozaitį, tenka pridurti, kad čia olimpiadoj su juo susitikti tai buvo sunkiausia. M. a. jis buvo labai populiarus Montrealio lie-

lgo ir sunkios ligos iškankintas liepos 27 d. 12 val. dienos metu Sv. Juozapo ligoninėje, Chicagoje, iš mūsų lietuviškos visuomenės ir iš šio pasaulio gyvyčių tarpo atsiskyrė a. a. Stasys Kalvaitis, žurnalistas, pedagogas, liuanistas, visuomenės veikėjas.

Velionis buvo gimęs 1905. VII. 5 Kiauliaikių kaime, Endriejavo valsčiuje, Kretingos apskrityje. Jo tėvai ūkininkai stengėsi duoti sūnui reikiama išmokinimą. Deja, 1941 metais abudu buvo išvežti į Sibirą, kur ir mirė. Buvo išvežtas ir velionio Stasio brolis.

St. Kalvaitis mokėsi Endriejavo pradžios mokykloje, Rietavo vidurinėje mokykloje, Telšių gimnazijoje.

Apie 1927 m. pradėjo studijuoti Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinių mokslų fakultete. Ypač pamėgo lietuvių kalbos gramatikos ir sintaksės tyrinėjimo darbą. Lygiagrečiai kurį laiką mokytojavo, dėstydamas lietuvių ir vokiečių kalbos dalykus.

Pamėgęs spaudos darbą, rašinėjo į laikraščius, o 1934 m. buvo pakviestas "Jaunosios Kartos"

A. a. Stasys Kalvaitis

žurnalo redakcijos sekretorium. Dirbdamas kartu su redaktorium Antanu Valiukėnu, sukūrė gerą kaimo jaunimui skirtą savaitraštį. Ir vėliau aktyviai bendradarbiavo lietuvių tautinėje spaudoje.

1944 m. kartu su žmona ir sūnum Arvydu, pasitraukė į Vokietiją. Pokario metais gyveno Memmingeno liet. stovykloje ir dirbo "Minties" laikraščio redakcijoje, redaguodamas politinių žinių skyrių.

1949 metais kartu su šeima atvyko į JAV-bes ir apsigyveno East Chicagoje, Ind. Išstius 22 metus, kol išėjo pensijon, dirbo Inland Steel fabrike. Pasizymėjo kaip sąžiningas darbuotojas ir buvo įmonės vadovybės aukštai vertinamas. Išėjęs pensijon ir palaidojęs mirusią žmoną, apsigyveno Chicagoje.

Velionis Stasys buvo reto išsilavinimo, labai apsiškaitęs žmogus. Mokėjo daugelį kalbų ir visas mokėjo gerai. Ypač domėjosi gintasio kalbos problemomis. Yra parašęs nemažą mokslinio pobūdžio studijinių rašinių, sukūręs naujų lietuviškų terminų, įstaisęs daugybę straipsnių ir knygų. Lietuvių kalbos problemomis, jos grynumo reikalais jis beveik sirgo, buvo neatlaidus autoriams ir laikraščių redaktoriams, kai jie kalbos grynumo reikalais nepakankamai rūpindavosi. A. a. St. Kalvaitis bendradarbiavo eilėje lietuviškų laikraščių, jų tarpe ir "Drauge", rašė kalbinius, visuomeninius, politinius klausimais. Visada buvo logiškas savo galvoje ir išvadose.

Velionio kūnas buvo pašarvotas Mažeikos - Evans laidojimo koplyčioje, kur jį aplankė dauguma lietuvių tarpe...

Kalbant apie Montrealio lietuvių, tai nemažai jų yra įsijungę ir įvairius olimpiados darbus. Keturius iš jų yra vertėjos ir dirba informacijos ir palydovų skyriuje. Tai Rūta Danaitytė, Audra Jonelytė, Vida Adomonytė ir Dana Beniušytė.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3340 SO. HALSTED STREET TEL. - CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASTIRKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

gybė Chicago ir beveik visų East Chicago lietuvių. Atsivėlinimo kalbose buvo išskeltas velionio darbtumas, bendruomeniškumas, pareigingumas. Jis dirbo eilėje organizacijų, ypač reikšėsi Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyboje, Lietuvių tautinėje sąjungoje.

Liko sūnus Arvydas, marti Maurine ir anūkė Julija.

Liepos 30 d. po gedulingų pamaldų Šv. Mergelės Marijos Gimimo Marquette Parko bažnyčioje buvo palaidotas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.

Išėkis, mielas Stasy, ramybėje!

MUSKIETOS

Apie 1520 m. Ispanijoje, Prancūzijoje ir Vokietijoje vietoj arkėbus — šautuvų įvedė muskietas šiek tiek ilgesnes už šautuvus. Muskietas šaunant, atremdavo į spyri. Pavartojus tūtiną spyrią ir sumažinus dydį, muskietos tiek palengvėjo, kad spyris nustojo savo prasmės.

Technikai žengiant pirmyn, šautuvo tobulumas irgi ėjo sparčiais žingsniais. Vietoje titnago, kuris labai nepatogus, Eggu išradus kapsalius, imta vartoti kapsalinius šautuvus. Taiklumui padidinti pradėta graišvuotus vamzdžius daryti, paligas kulipkas ir t. t.

Napoleonas I, žengdamas į sostą, pirmiausia paskyrė premiją už išradimą praktiško šautuvo.

MARIJA NOREIKIENE
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pagelėjusios geros rūšies prekės. Maistas iš Europos šalių.
2008 W. 69th St., Chicago, IL 60629
TEL. - WA 5-2787

HEATING
AIR CONDITIONING
D. Zukauskas
4444 S. Western Avenue
Tel. - VI 7-8447

PLUMBING
Vonių, virtuvės sūkų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės Glass blocks. Sinko vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis po 6 val. vak.
SERAPINAS - 778-0205

Marian shrines of the Americas

Parašė Titas Narbutas

Idomi knyga anglų kalba, versta iš lietuviško leidinio, kuri reikėtų kiekvienam perskaityti.

Atsekant Marijos kultą nuo pirmų misionierių, čia aprašomos svarbiausios Pietų, Centro ir Šiaurės Amerikos Marijos šventovės.

Knygoje gausi iliustracijų, kurių tarpe yra net du Siluvos Marijos statulos Washingtono parveiksiai ir platus naujausias JAV V šventovės bei joje esančios lietuvių koplyčios aprašymas.

Knyga patraukliai ir rūpestingai išleista, gaunama DRAUGE, kaina \$3.50.

Ta pati knyga čia gaunama ir lietuvių kalba. Jis kaina \$2.50. Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Remkite tuos būdinius, kurie skelbia diena. "Drauge".

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3340 SO. HALSTED STREET TEL. - CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASTIRKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

NAMŲ APSILDYMAS

Tabsau senus ir sudedus naujus pečius. Pigių šilumą taupo šildytuvus ir perduriu dūjų įdėdus vandens šildytuvus Kreiptis

A. BANYNS - tel. H7-8806

DEMESIO!

Du studentai kruopščiai, tvarkingai ir pigiai atlieka visokius dažymo darbus. Tomas 325-6489.

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti mūsų patarnavimu.

REAL ESTATE

Queen of the Universe parap. apyl. 74 ir Central Park Ave. parduodamas 4 miegamų mūr. namas. 1½ vonios, pusiau įrengtas šeimos kamb. Skambinti po 5 v. v. 436-3498

6 kamb. mūr. "face-brick ranch" namas. 3 miegamieji, didelės rūbinės. Kilimai, užuolaidos įrengtas rūsys; šeimos kamb. Ažuolo papuošimai. Radijo — "intercom". Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. Aptvertas kiemas. 88-os ir Sacramento apyl. "Mid 40's." Skambinti savininkui tel. 434-7580

BY OWNER 4700 West, 8500 South Brick raised ranch. 3 Bedrm. Central air cond. Brk. garage with automatic door opener, side drive & patio. Semi-finished basement with bar and stools. Professionally remodeled kitchen & bath. New wall to wall carpeting throughout. Many extras. Mid 50's 582-1242

Pastovūs namai

Marquette Parke

2 butų moderniai įrengtas namas už Kedzie, salimai parke. Vrs \$4,000.00 pajamų. Kainuoja \$30,000.00.

4 butų mūras prie Marla High. Naujas gazu šildymas, nauja elektra. 3 auto mūro garažas. \$44,900.00

2 butų po 6 kamb. liukus 6 metų mūras ir mūro garažas. Garazas. Tuo galima užimti. \$20,900.00.

Platus lotas art. Sv. Kryžiaus ligoninės. Pigu.

VALDIS REAL ESTATE

2525 W. 71 Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUD'S REAL ESTATE

PIRSIT — PARDOOSIT

NUOMOSIT

IVAIVOS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave. — 284-5851

135th & Archer Ave. — 257-5861

8929 So. Harlem Ave. — 598-3290

Birutė Galdikaitė - Brindamour ir jos vyras Rod viduryje, kairėje - Antanas Galdikas, dešinėje - Filomena Galdikienė, mokslininkės tėvai, Birutei atvykus juos aplankyti Los Angeles mieste. Fone Antano Galdiko dėdės, dail. Adomo Galdiko paveikslas.

ORANGUTANGŲ TYRINĖTOJA BIRUTĖ GALDIKAITĖ

Borneo salos džiunglėse gyvenanti lietuaitė

ANDRIUS MIRONAS

Daugelis mūsų esame matę televizijoje filmą apie Birutės Galdikaitės-Brindamour darbą, tyrinėjant orangutangų veisles beždžionės Indonezijos džiunglėse, o kiti yra skaitę platų jos straipsnį National Geographic žurnale 1975 m. spalio mėnesio numerį - "Orangutan: Indonesia's 'People of the Forest'". Vietos laikraštiniams nesidomint jauna mokslininkė, nuvykau į Los Angeles su ja susitikti, sužinojęs, jog ji atvyko aplankyti savo tėvelių.

Leakey fondas

Majų ir astekų griuvėsiai šiaurės Amerikos vakaruose ir centrinėje Amerikoje įrodo aukštą šių tautų kultūros lygį. Spėjama, kad Amerikos žemynė žmogus atsirado žymiai anksčiau už šias tautas - maždaug prieš 20,000 metų. Mokslininkas Louis B.S. Leakey, 1967 m. atradęs priešistorinio žmogaus liekanas (Kenyanthropus africanus) Afrikoje, nustatė, kad šio žemės gyventojų amžius ne mažiau 19 milijonų metų, susidomėjo ir Amerikos žmogaus atsiradimu. 1965 m. Kalifornijos Calico kalnuose, Mojave dykumoje, jis atrado akmenų periodo žmogaus padarytų įrankių, įrodymų žmogų atsiradimą Amerikos žemynė 50,000 - 100,000 metų prieš mūsų dabartinę erą. Jis spėjo, jog Pleistocene ledynų laikotarpiu žmonės iš Azijos šiaurės rytų perėjo į Amerikos žemyną, nes tuo laiku Beringo sąsiaurio dar nebuvo, o Azijos ir Amerikos žemynai buvo sujungti plačiu žemės tiltu arba sąsmauka.

Grupė mokslininkų, daugiausia archeologų ir antropologų, 1968 m. susibūrė ir organizaciją skatinti tyrimus apie žmogaus atsiradimą žemėje tarptautiniu mastu. Ši organizacija pasivadino L.S.B. Leakey fondu minėtojo archeologo atminimui. Ši fondas pasidarė ir mūsų tautietės Birutės Galdikaitės - Brindamour pagrindiniu rėmėju ir 1971 metais išsiuntė ją į Indonezijos Borneo džiunglės orangutangų tyrinėti.

Tėvai ir jaunystė

Birutės tėvus pažįstu iš seniau, bet tik šia proga teko apie šią šeimą daugiau patirti. Dažymo kontraktorius Antanas Galdikas ir jo žmona Filomena, dirbant kaip galestingoji sesuo ligoninėje, užaugino gražią šeimą - dukteris Birutė ir Aldona, sūnus Vytautą ir Algirdą. Vyriausioji dukterė gimė Wiesbadene, kur Antanas su Filomena sukūrė šeimą. Su dukrele Birute Galdikai iš-emigravo į Kanadą ir ilgesnį laiką gyveno Toronto mieste.

Antanas Galdikas yra kilimo iš Kretingos apskrities, Mosėdžio miestelio, yra garsaus dailininko Adomo Galdiko sūnėnas. Galdikų būte kabo didelis Adomo Galdiko paveikslas. Nepriklausomy-

bės laikais Antanas tarnavo pasienio policijoje ir kuone visą gyvenimą priklausė Lietuvos šaulių sąjungai, nuosirdžiai veikdamas savo būryje, o dabar taip pat priklauso Los Angeles Juozo Daumanto vardo šaulių kuopai ir eina atsakingas pareigas. Iškilme prie šauliškos kuopos vėliavos nuolat jis eina vėliavnešio pareigas. Filomena kilusi iš Utenos apskrities ir atsidavusi šeimos auklėjimui. Abudu Galdikai noriai remia mūsų kultūrinės apraiškas ir spaudą.

Pradinį ir vidurinį mokslą Birutė Galdikaitė išėjo Toronte, kartu lankydama ir vietos lietuistinę mokyklą, kur jos mokytojų tarpe yra buvę Julius Širka ir istorikas Adolfas Šapoka. Tėvams persikėlus į Kaliforniją, Birutė lankė Kalifornijos universitetą Los Angeles (UCLA), pradėjusi studijuoti psichologiją, o vėliau, gavusi Phi Beta Kappa stipendiją, savo svarbiausius dalykus pasirinko antropologiją. Kartu ji klausė tuo metu Juozo Tiniño pradėtų lietuistinių paskaitų.

Studijos džiunglėse

Baigusi mokslus, Birutė jau su bakaluro laipsniu 1970 metais ištekėjo už Rod Brindamour, taip pat kilusio iš Kanados, su kuriuo susipažino studijuodama. Rod Brindamour yra fotografas ir filmuotojas. Dr. Louis B.S. Leakey buvo vienas iš Birutės profesorių universitete, jis paskatino Birutę studijuoti orangutangus, nes tuo metu ji stebėjo gibonų veisles beždžionių gyvenimą, o 1971 metais su vyru ji išvyko į Borneo salą beždžionių studijoms.

Savo straipsnyje National Geographic Magazine Birutė rašė, kad orangutangai buvo visada laikomi visiškai skirtingais nei tik nuo žmonių, bet ir nuo kitų beždžionių veislių, todėl ji labai domėjosi šia raudonaplaukių rūšimi, jų elgesiu ir gyvenimo būdu. Pietinėje Borneo saloje, Tanjung Puting džiunglių rezervate, netoli Kumai miesto, Birutė įsteigė tris stovyklas. Atvykusi lapkričio mėnesį, rado visas upes ir pelkes patviusias nuo liūčių. Visur dëlės siurbdavosi į žmonių odą neįžengiamose džiunglėse, bet tai neatbaidė jos nuo užsi-brėžtojo tikslo. Pradžioje Birutė tyrinėjo orangutangų maitinimąsi, keliavimą medžiais ir juose guolių pasigaminimą. Kas naktį šios beždžionės pasidarydavo vis naujus guolius miegui iš žolių ir lapų. Atsiradusios pas žmones, beždžionės taip pat darydavosi guolius, pasigriebdamos žmonių drabužių ir skrudus. Be to, pasidarydavo virš galvų ir stogelius apsaugoti nuo lietaus ar saulės spindulių. Šie žvėrys minta bananais, jaunais medžių lapais ir medžių žievių vidine minkštąja dalimi.

Beždžionių elgesys ypač įdomus stebėti, ką ne vienas iš mūsų

galėjome patirti, lankydamiesi zoologijos soduose. Pažymėtina, kad orangutangai niekad nepuola žmogaus, nebent žmonės juos medžioja arba kitaip išprovokuoja jų puolimą. Tada jos yra drašios ir žiaurios. Šiaip orangutangai yra labai taikūs ir malonūs žvėrys. Deja, ši beždžionių veislė nyksta ir tik neseniai Indonezijoje valdžia ėmėsi žygių joms apsaugoti nuo išnaikinimo. Vienintelės orangutangų gyvenamos vietos yra Borneo ir Sumatros salos.

Mūsų mokslininkė prisijaukino daug jaunų beždžionių, rasų miške be tėvų, ir net stambią suaugusią orangutangą. Susidraugavusi su šiais žvėrimis, Birutė patyrė, kad jie yra nepaprastai ištikimi ir prisirišę prie žmogaus. Tačiau visi prisijaukintieji "jaunikliai" turi būti vėl paleisti į laisvąsias džiungles, todėl Birutė vienas uždevinių buvo vėl jas paruošti sugrįžimui į gimtas aplinkybes.

Susidomėjimas ir parama

Džiunglėse Birutė išbuvo tris su puse metų. Jos vyras Rod Brindamour fotografavo ir filmavo ją su beždžionėmis bendraujant, užfiksodamas jos bandymus ir stebėjimus, pagamindamas puikią medžiagą moksliniam filmui, kurį vėliau pagaminė ir finansavo National Geographic žurnalas. Rod Brindamour filmavimo patyrimą gavo, lankydamasis Jugoslavijoje ir kartu su Birute Indonezijoje.

Po pirmojo periodo Borneo džiunglėse Birutė su vyru tik 1975 metais balandžio mėnesį buvo atvykusi į Ameriką ir aplankė tėvus Los Angeles mieste. Prieš atvykimą ji su vyru buvo priimta Olandijos princu Bernhardo ir kalbėjosi su juo visą valandą. Princas buvo atvykęs į Indoneziją su 100,000 dol. dovana prezidentui Suharto gyvūnijoms apsaugai, nes Olandijos monarchas labai rūpinasi buvusios olandų kolonijos fauna. Galdikų albume mačiau spalvotų nuotraukų, kur Birutė ir jos vyras nufotografuoti šalia princų ir su kitomis garsenybėmis, kaip amerikiečių milijonieriu Gordon Getty ir Indonezijos viceprezidentu Sri Sultan Humonogkubuwento.

Indonezijos Mokslų institutas ir Gamtos apsaugos bei gyvūnijų priežiūros tarnyba yra Birutės Galdikaitės studijų rėmėjai, o lėšas teikia L.S.B. Leakey fondas Los Angeles, National Geographic draugija, Wilkie Brothers Fondas, Jane ir Justin Dart Fondas, Herz Fondas, New Yorko Zoologijos draugija ir Olandijos Van Tienhoven fondas.

Ateities planai

Šiais metais Birutė Galdikaitė-Brindamour su vyru atvyko paskaitų ciklui Amerikoje ir Europoje. Po paskaitos Austrijoje ji skaitė paskaitas Chicagoje, Seattlėje, Sacramento, Stanford ir Pasadena miestuose įvairioms auditorijoms, dažniausiai mažesnes mokslininkų arba valdžios atstovų grupes. Birutė ruošiasi doktoratui iš antropologijos, rašydama disertaciją apie orangutangus. Jos disertacijos pasiekimas, atrodo, bus neabejotinas, nes jau dabar straipsnis minėtame geografų žurnale sukėlė dmesį mokslininkų tarpe, o jos filmas, pagamintas šio žurnalo rūpesčiu ir išleistas Wolper Production firmoje, jau buvo rodytas televizijoje kelis kartus.

Prieš Birutę Galdikaitę kitokių beždžionių gyvenimą tyrinėjo dr. Jane Goodall ir Dian Fossey, pirmoji pasiėmusi didžiausių beždžionių - gorilų - veislę. Birutė yra šios moterų mokslininkų grupės jauniausioji amžiumu. Be to, taip pat kalifornietė Shirley Strum pradėjo babūnų veislių beždžionių studijas Kenijoje.

Vokiečių savaitraštis "Stern" (Hamburge) ruošiasi perspausdinti Birutės Galdikaitės straipsnį apie žemės gyventojų amžių, kuris bus mokslininkės dar-

bo vokiškoji versija.

Praleidusi kelias savaites pas tėvus, Birutė vėl grįžta į džiungles, kur ji nuolat gyvena su vyru Kumai mieste. Gyvenimas tarp beždžionių nuosloje džiunglėse, atrodo, mokslininkei labai patinka.

Lietuviškoji versija

Birutė kalba lietuviškai visai laisvai, bet kai kada jai tenka išskoti kai kurių žodžių. Tai gyvenimo tarp kitakalbį išdava, o gal ir nuolatinio tylaus bendravimo su beždžionėmis. Los Angeles mieste Birutė turi ir lietuvių draugų, kurių tarpe yra jos buvusios mokslo draugės Briktutė ir lietuvių tautinių šokių vadovė Razutytė. Nors ir gyvendama toli nuo lietuvių, Birutė nepamiršo tėvų kalbos ir net supranta mūsų vidinius reikalus. Ji stebisi, kaip daugumas lietuvių išveivų nepalaiko mūsų kultūrinio institucijų ar spaudos.

Jau diem svetimomis kalbomis jos mokslinį straipsnį atspausdinus, kyla klausimas, ar ne laikas ir mūsų kultūrinėms įstaigoms susidomėti jaunos mokslininkės įnašu į pasaulinį lobyną ir iškelti jos pastangas mūsų jaunimo tarpe. Gal Kultūros fondas galėtų suorganizuoti besimokančiam jaunimui Birutės Galdikaitės paskaitų apie jos studijas apie orangutangus Chicagoje ir kituose centruose? Tai paskatintų ir kitus mūsų jaunuolius siekti mokslo ir garsėti tarptautiniu mastu. Gal patys paskaitų turins apie beždžiones ir nebūtų taip svarbus lietuvių, kiek pats Birutės pavyzdys, kaip ryškus ir

PADEDA ATSLIKUSIEMS

Aštuoni šimtai jaunų italų katalikų pastarųjų dviejų metų bėgyje išvyko laisvanoriškai tarnybai į vadinamojo Trečiojo Pasaulio ūkiniai besivystančius kraštus. Jaunųjų italų savanorių tarpe yra daugiausia gydytojų ir mokytojų. Okiniai besivystančiuose kraštuose jie dirba ligoninėse arba dispenseruose, auklėjimo srityje, padeda vietiniams gyventojams žemės ūkio darbuose.

reikšmingas, mūsų jaunimui pasiekus tarptautinio pripažinimo. Tuo pat metu lietuvių tautos prestižas augtu.

Cia man kilo įdomi asociacija: kai tuo pat laiku Birutė Galdikaitė stengiasi sulaukyti orangutangų veisles išnykima, ar atsirast geradarių, besurūpinančių mūsų tautos išlikimu. Orangutangai yra žvėrys, negali atitinkamai savotiškai likimu rūpintis. Mes esame sąmoningi ir protingi žmonės, galį savo likimu pastoviai patys pasirūpinti.

Negaliu nepaminti ir Birutės tėvų nuopelnų. Patys stovyklų sąlygose sukūrė šeimą, juodu augino Vytautą, Algirdą, Birutę, Aldoną išlikti savos tautos vėliavai. Birutė rūpinasi ne tik ilga-plaukių orangutangų likimu, bet ir mūsų išveivų opiais klausimais.

— Blogiausi žmonės dažnai duoda geriausią patarimą. — Bailey

Muzikas, PIRMYN choro dirigentas

A. + A. Kazys Steponavičius-Stephens

Gyveno 5807 So. Talman Ave., Chicago, Illinois.

Mirė liepos 30 d., 1976 m., sulaukęs 71 m.

Gimė Brockton, Mass.

Liko žmona Alė, po tėvų Antanaitė, dukra Ramona, sesuo Adelina Bridges, švogeris Sam ir jų šeima, brolis George, brolinė Antoinette ir jų šeima, uošvienė Kazimiera Antanaitienė, švogeris Faustas Antanaitis su žmona Ona ir jų šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugpjūčio 4 d., 10 val. iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukra, sesuo, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika-Evans — Tel. RE 7-8600.

P A D Ė K A

Aukščiausiam pašaukus, 1976 m. liepos mėn. 17 d. Juno Beach, Fla., mirė mūsų mylima motina

A. + A. Sofia Dundurienė-Petrašiūnaitė

Labai nuosirdžiai dėkojame visiems šios ir tolimesnių vietovių lietuviams taip gausiai dalyvavusiems pamaldose ir laidotuvėse.

Dėkojame kun. A. Senkui iš Lake Worth kalbėjusiems rožinį atlaikiusiam šv. Mišias ir padėjusiems a. a. mūsų motiną į amžino poilsio vietą "Royal Palm Memorial Gardens" West Palm Beach Lietuvių sekcijoje.

Ačiū Rev. Ch. Sullivan, St. Paul bažnyčios klebonui, dalyvavusiam pamaldose.

Nuosirdus ačiū už prašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, paukojusiems Lietuvių Fondui bei pareiškiusiems užuojautą žodžiu ar raštu.

Sirdingai dėkojame už taip jautriai psalmių skaitymą, gaudų solo ir bendrą giedojimą ir už pasakytus gražius žodžius prie karsto. Ačiū karsto nešėjams ir ponoms už pusryčių paruošimą.

Ypatingai dėkojame tiems, kurie, mus ištikus nelaimėi, greit ir nuosirdžiai atskubėjo su visokerioja pagalba.

Nuliūdę — dukterė Lina Slabokienė, sūnus Jonas M. Dunduras, anūkas Andris, Zentas Stasys, marti Danutė ir broliai.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Aptorius LEONARDAS SIMUTIS

Veiklas, kuriame pavaizduota tikstančiai veikėjų ir veidų tekste bei iliustracijose, aprašyti Amerikos lietuvių rūpesčiai savo tėvų kraštui Amerikoje ir tarptautinių įvykių fone. Skaitydamas rasite savo brolį, tėvą, dėdę, kaimyną ar šiltesnį žmogų, kuris ar sėdintis lietuvių taryboje.

Knyga gaunama DRAUGE, pas ALT skyrty valdybą arba ALT Centro įstaigoje, 2808 W. 63 St., Chicago, Ill. 60628. Tel. 778-6900. Kaina \$10.00

DRAUGAS, antradienis, 1976 m. rugpjūčio m. 3 d.

5

Dvidešimtis Penkerių Metų Mūsų Suktakis

Mylimo tėvelio ir uošvio

A. A.

Armino Erenbergo,

Aukštesniosios Dailininkų Mokyklos Mokytojo ir Skulptoriaus

Prisimindami Jo kilnią asmenybę už Jo sielą metinių progą, auksamos šv. Mišios Tėvų Pranciškonų vienuolyne rugpjūčio 3-čią dieną.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašome kartu jungtis maldose.

Nuliūdę: dukterė ir žentas JOHN ir HELEN SHATAS

MAŽEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktorai

6845 SO. WESTERN AVENUE

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS:

2533 West 71st St. Tel. GROVENHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-9

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3807 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6632

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3218 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

APLINK MUS

× Kun. Petro P. Činlo, MIC, "Draugo" administratoriaus, suorganizuota ekskursija į Philadelphia vykstanti Eucharistini kongresą išvyksta šį trečiadienį, rugpjūčio 4 d. Autobusas išsės iš Šv. M. Marijos Gimimo parapijos aikštelės trečiadienio vakare 8 val. Ekskursija grįš pirmadienį, rugpjūčio 9 d.

× Dr. Kazys Ambrozaitis išvyko į Europą, kur švelnarioje dalyvaus Liucernos mieste įvykstančiame kovai su vėžiu suvažiavime. Ta pačia proga dr. K. Ambrozaitis dalyvaus ir Europos lietuvių studijų savaitėje, kuri šįmet įvyksta Prancūzijoje.

× Audros choro repetitijos, ruošiantis koncertui Springfielde, įvyks rugpjūčio 4 ir 11 dienomis 7 v. v. Jaunimo centre.

× Dr. Sofija Narbutienė atostogas praleisti išvyko į Europą. Apisistos Paryžiuje pas ravo dukterį Žibutę Klimienę ir dalyvaus studijų savaitėje.

× "Gintarėlis prisimena lietuvių tradicijas", tokiu pavadinimu straipsnį išspausdino praejusio sekmadienio laidoje "Cicero Life" laikraštis. Plačiame straipsnyje aprašomas Gintaro abiturienčių balius, įvykęs Conrad Hilton viešbutyje. Laikraštis išsidėjo didelę abiturienčių nuotrauką. Straipsnyje daug parengimo dalyvių pavardžių, primenamas vakarą ruošęs Chicago Lietuvių moterų klubas ir jo ryšiai su nepriklausoma Lietuva.

× "Chicago Tribune" dienraščio meno priedas praėjusį sekmadienį išspausdino straipsnį aprašantį kaip meno institutą dail. Alfredas Jaktas restauruoja paveikslus. Su dailininku platesnis pasikalbėjimas, apie jo atliekamą menininko kultūrai svarbų darbą. "Draugo" dienraštyje buvo išspausdintas jau anksčiau.

× Stanislava Stulgaitienė, Kenosha, Wis., šiuo metu dėl savo amžiaus nebegali skaityti. Ji savo dienraščio prenumeratą pervedė savo sūnui ir dar metams pratęsė. Jos sūnus Charles Stulgaitis gyvena Sylvan, Ohio. Ji taip pat paliko ir aukštos mokyklos reikalams. Dėkojame.

× Domas Žiogas, Delhi, Kanadoje, Lietuviškos knygos klubo narys, atsiskaitydamas už nusijusius leidinius, parėmė mūsų knygų leidimo darbą auka. Dėkui.

× Ankų atsuntė: 4 dol. — E. Meilus; po 2 dol. — S. Dovidas, St. Gencevičius. Ačiū.

× I Tautinių šokių šventės banketą be vakarienos bilietų niekas nebus įleidžiamas. Tiek jaunimas, tiek suaugusieji turi įsigyti bilietus iš anksto Paramos krautuvėje. (pr.)

× I L. K. V. S. "Ramovė" Centro V-bos ir Chicago Sky. ramovėnų rengiamą koncertą — balių, kuriame programą išpildys L. K. V. S. "Ramovė" Clevelando Skyriaus Ramovėnų Vyrų choras, bilietus galima įsigyti Marginiuose, 2511 W. 69 St. Koncertas — balius įvyks rugsėjo mėn. 18 d. Jaunimo Centre. (pr.)

DĖMESIO! DĖMESIO!
Penktosios Lietuvių Tautinių šokių šventės bilietų platinimo komisija praneša, kad pastu užsakymai bilietų į šokių šventę daugiau neprimami, bet asmeniškai dar jų galima gauti Marginiuose.

IR VĖL NAUJA LIETUVISKA ŠEIMA

Birželio 12 d. Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, Ill., kun. Anicetas Tamošaitis SJ, ypatingai gražiomis lietuviškomis apeigomis šv. Mišių metu sutuokė savo jaunystės draugo Jono Šiaučūno sūnų Sarūną su Rūta Bartkute. Bažnyčia buvo kone pilna žmonių, daugiausia jaunimo. Kun. Tamošaitis gražius ir prasmingas pamokslas, J. Vaznelio solo ir muziko A. Skridulio vadovaujamo choro giesmės nuteikė visus ne kasdieniška. Grakščiąja jaunųjų pora prie altoriaus palydėjo 6 poros jaunuočių. Vyriausioji pamerė buvo Rita Bartkutė ir vyr. pabrolis Algimantas Rimbergas.

Vaisės įvyko Jaunimo Centro didžiojoje salėje. 300 svečių tarpe buvo ir jaunojo krikšto tėvas, pedagogas Petras Maldėkis, specialiai į sutuoktuves atvykęs iš Arizonos. Pokylio programai įdomiai vadovavo jaunojo svainis Arūnas Blinstubas. Jis perskaitė ir gausius iš Lietuvos sveikinimus, palydėtus charakteringomis dovanomis jauniems.

Jaunųjų tėveliai, Jadvyga ir Bronius Bartkai ir Stasė ir Jo-

Rita (Bartkutė) ir Sarūnas Šiaučūnai nas Šiaučūnai, visus svečius šiltai priėmė ir nuosirdžiai vaišino. Jaunoji, Rūta Bartkutė, baigė Cicero pradžios ir aukšt. liuanistines mokyklas, priklausė ateitininkams ir įsigijo Northeastern universitete dental asistentės specialybę.

Jaunasis, Sarūnas Šiaučūnas, baigė Cicero Aukšt. lit. mokyklą, priklausė "Ateities" sporto klubo krepšinio komandai, taip pat pat baigė St. Ignatijaus aukšt. mokyklą ir 4 metus studijavo Lojolos universitete biologiją. Šiuo metu yra bebaigęs odontologiją, taip pat Lojolos universitete. Medaus mėnesį jaunėji praleido Havajuose.

Visų svečių nuotaika buvo labai pakili, visi džiaugėsi naujai susikūrusia lietuviška šeima, nes tokia šeima yra tikras ateities pagrindas. Z.

× Muzikas Izidorius ir Elena Vasyliūnai, gyv. Somerville, Mass., yra nuolatiniai "Draugo" rėmėjai. Šiomis dienomis jie vėl atsuntė auką. Ačiū.

× Didysis Čiurlionio ansamblio dainų ir tautinių šokių koncertas, ruošiamas Lietuvių Bendruomenės JAV 200 metų su-

kakties minėjimo ir Eucharistinio Kongreso proga įvyks Philadelphiaje, š. m. rugpjūčio 6 d., penktadienį 8 val. vakare, Drexel universiteto auditorijoje (32 ir Chestnut gatvės). Bilietų kainos: 3, 4, 5 doleriai. Atvykstantieji iš kitur bilietus gali užsisakyti pas Aušrą Zerr, telefonas (215) 886 - 5849. Philadelphiaje ir apylinkių tautiečiai bilietus gali gauti visų liet. organizacijų valdybose. (pr.)

MILIJONINĖ PARODA

Mokslo ir pramonės muziejus Chicagoje atidarė naują žibalo pramonės parodą. Jos įrengimas kainavo 1.2 mil. dol.

Penktosios Liet. Tautinių šokių šventės leidybos komisija. Iš kairės: pirmininkas dr. D. Giedraitis, J. Evans, V. Lapienė, dr. F. Kauras ir dr. A. Paulius (nuotraukoje nėra N. Vengrienės, dr. G. Baluko ir dr. A. Razmos). Nuotr. V. Noreikos

TIKRAI PRITROKSIME VIETŲ

JURGIS JANUŠAITIS

Marginių prekyboje Chicagoje gyvas judėjimas. Kalbos sukasi tik apie Taut. šokių šventę, bilietus į ją ir geresnes vietas.

— Išivaizduokite, nebėra bilietų pasirinkimo, o juk dar iki šventės keletas savaitių, — susirūpinusi maldauja pagyvenusio amžiaus simpatinga moteris.

— Žiūrėk, būsimie pavėlavę. O taip reikėtų geresnių bilietų. Mat sulaukiame svečių net iš Australijos. Va, ką tik gavome laišką, — dėsto jauna porėlė.

— Bilietai smarkiai perkami. Norinčių šventėje dalyvauti daug. Jums galiu garantuoti, kad greitai ir tų "prastesniųjų" bilietų nebus, — mandagiai, bet įtikinančiai dėsto Marginių prekybos savininkė Izabelė Sinkvičiūtė, nuosirdžiai, be atlyginimo visada talkinanti šokių švenčių bilietus platinant.

Sutinku skubantią nuosirdžią visuomenininkę, organizacijų veikėją ir šventės banketo rengimo komisijos pirmininkę Mariją Remienę.

— Jums teko nelengvas uždavinys — suorganizuoti didingą šventės užbaigimo banketą. Kaip sekasi ruošti darbai?

— Šį kartą turėsime, atrodo problemą, kaip sutalpinti svečius, nors ir erdvoje McCormick salėje. Suaugusiems svečiams numatėme 1,200 vietų, apie tiek pat ir jaunimui — šokėjams. Bilietai į banketą eina gerai. Tuo reikalu pakalbėkime su mano darbininke talkininke Aniceta Mažeikiene, kuri kruopščiai, su didele kontrolybe ir uolumu tvarko visus banketo bilietus. Banketo metu ji tvarkys ir jaunimo salę.

— Ar numatote banketą turėti kokią nors programą?

— Šis banketas, kaip žinote, skiriamas grupių vadovų, vado-

Marija Remienė, banketo komisijos pirmininkė.

vų pagerbimui. Jie bus išskirtinai prisiminti ir jiems bus įteikti padėkos ženymai. Bus paskirti tytos laimingiesiems vertingos dovanos, automobilis ir daug kitų. Programa bus trumpa, ne varginanti. Žinoma, neapsieisim ir be kalbų. JAV Krašto valdybos pirmininkas, kaip vyriausias šventės rengėjas, Juozas Gaile tas padėkos žodį. Šventės užbaigiamąjį žodį pasakys komiteto pirm. Bronius Juodelis. Stengsimės, kad kalbos būtų trumpos ir kad banketo nuotaika būtų šventadieniška. Bendrai, banke-

to ruošimo darbai vyksta sėkmingai, turim gerus talkininkus, džiaugiuosi lietuvių rodomu dideliu dėmesiu šventei ir banketui. Manau, kad po sunkaus darbo bankete turėsime malonią atvangą. Svečius priims S. Endrijonienė ir J. Juknevičienė.

Anicetos Mažeikienės bute nuolat skamba telefonas. Iš toli ir arti skambina, teiraudamiesi, ar dar yra į banketą bilietų. O ji kruopščiai, tvarkingai tvarko, visiems skubiai atsako. Tai tokios yra nuotaikos šios darbininkės pastogėje.

— Sakysite, ponio Aniceta, ar nepavargote iki vidunaktų be dirbdama su tautinių šokių grupėmis "Žilvėčiū" ir su banketo bilietų platinimu?

— Platindama bilietus į banketą, neturiu jokių sunkumų su suaugusiais. Kasdien parduodu išsitus stalius ir pavieniai kreipiasi. Atvirai kalbant, suaugusiųjų salėje jau nebedaug turime vietos. O iki šventės tai tikrai vi-

Aniceta Mažeikienė, šokių šventės banketo tvarkytoja

tų pritrūks. Todėl norintieji žiūrime banketą dalyvauti jau dabar, nedelsiant turi rezervuoti vietas, įsigyti bilietus.

Sunkesnė problema su jaunimu. Raginame per grupių vadovus ir vadovus stalius užsisakyti. Iki šiol vis dėsiam, kažko laukiama. Toks nerangumas sunkina darbą. Bet neatsiliepiu iki rugpjūčio 15 nebeturės galimybės bankete dalyvauti. Tai įsidėmėta. Grupių vadovės, vadovai, ypatingai už Chicago ribų gyvena, turėtų tuojau savo šokėjams banketą vietos rezervuoti ir už bilietus tuojau apmokėti.

— O ką manote daryti, kai pritrūksite vietų suaugusiųjų salėje?

Jei atsiras norinčių, tai tokius svečius sodinsime į jaunimui skirtą salę. Atrodo, kad bene vienintelis banketas, kada patys žmonės ieško bilietų, domisi. Tokiais atvejais tikrai malonu dirbti ir nepavargsti. Iš savo pusės stengiuosi, kiek įmanoma, visų svečių pageidavimus patenkinti. Parinkome tikrai gerą, skanų maistą. O po kalbų ir vakarienos — smagus šokiai prie geros muzikos.

Geriausios sėkmės banketo rengėjams, rengėjoms!

CHICAGOS ŽINIOS

VANDALIZMAS

Chicago susisiekimo priemonėse vandalizmas du kartus padidėjo. Net 1,288,000 dol. nuostolių padaryta autobusuose ir traukiniuose 1975 m. Chicagoje. Daugiausia nusikaltimų padaro jaunuoliai 13 — 20 m. gadinami suolus ir ktus įrengimus.

CHICAGOS FILMAI

Chicago yra pasidariusi didžiausiu JAV centru teatrinių filmų gamyboje. Čia pagaminama daugiausia švietimo, verslo ir pramonės filmų.

ARESTAVO PADEGEJĄ

Policija sulaukė Michael McGrath, 19 m., kuris įtariamas padėges namus 4827 N. Wolcott, Chicagoje. Jis gyvena mažiau negu blokas nuo kitų namų, 4853 - 57 N. Wolcott kur žuvo du vaikai ir keturi suaugę. Policija nustatė, kad jis padėgė telefonų knygą namuose, kur gyvena, matyt supykęs, kad jis išvaromas iš buto.

TUKSTANČIAI BURLAIVY

Chicago atplaukusį norvegų burlavį Christian Radich sekdamieji lankė tukstančiai žmonių. Apie 2000 lankytojų nuolat stovėjo eilėje, laukdami, kada juos įeis. Laivas iš Chicago išplauks ketvirtadienį 2 v. p. p. į Grand Haven, Mich. Iki ketvirtadienio dar ji galima lankyti nuo 10 val. ryto iki 4 v. p. p.

ZOLIŲ ARBATA

Gydytojų žurnalas perspėja, kad zolių arbata, perkama "Sveikatos" krautuvėse gali būti kenksminga: joje būna psichiškai veikiančių medžiagų.

DAUŽE AUTOMOBILIUS

Besiblašantieji vandalai Chicago šiaurės vakarų srityje ėmė šaudyti į automobilius. Sugadino automobilių Austin policijos distrikte 50, Elmwoode apie 40, Norridge 10. Šaudė iš šratinių šautuvų. Daugiausia išdaužė langus.

ISAKYMAS VALDININKAMS

Chicago miesto tarnautojams nuo šeštadienio įsigalėjo nuostata, kad jie turi gyventi miestiečių arba netekus tarnybos. Kurie dar neplanuoja savo persikėlimo planus, bus apklausinėjami.

NEKELS MOKESČIŲ

Chicago miestas 1977 m. numato išiešti 1.17 bl. dol., arti 9 mil. dolerių mažiau negu šiemet. Mokesčių kelti nenumatoma. Policijos ryšių tobulinimui ir jų automobiliams numatoma išiešti 1,345,000 dol. Sveikatingumo įstaigoms ir personalui padidinti skiriama 1,596,503 dol. daugiau.

DEMOKRATŲ PINIGAI

Cook apskr. demokratai savo metiniuose pietuose gavo 600,000 dol. rinkimų reikalams

IŠ ARTI IR TOLI

VOKIETIJŲ

— Iš lėto jau virsta tradicija, kad Miesau LB apylinkėse suruošiama nuotaikingą šventę vasaros pradžioje. Berods, trejus metus ji vyko Joninių laikotarpyje, o šiemet, kadangi Joninių metu buvo minima Vasario 16 gimnazijos 25 metai, tai Miesau vasaros šventė buvo nukelta į liepos 17. Nepaisant karščių, susirinko apie 50 lietuvių. Pradėta pamaldomis, kurias laikė kun. Br. Liubinas Elschbacho bažnyčioje. Pamoksle kalbėjo apie malonų lietuvišką paprotį kartus nuo karto susibėgti kartu į būrį ir apie maldą. Vėliau susirinko visi į dr. Sereikos pievą Miesau kaime. Čia nebuvo kokios nors organizuotos programos, o tik mielas padraugavimas, kuris buvo nutrauktas užėjusio smarkaus lietaus. Visi galėjo pasivaikinti įvairiausiais gėrimais, kuriuos parduodinėjo Miesau LB apylinkės sekretorius J. Venys. Netrukus ir sotaus bei skanaus maisto, nes LB apylinkės pirmininkas A. Daubaris gausiai teikė įvairiausių kepsninių. Dalis dalyvių susisipietė į specialiai tam tikslui paruoštą palapinę.

KANADOJE

Joana Kuraitė, baigusi teisės fakultetą Windsor universitete, Kanadoje. Anksčiau tame pačiame universitete ji baigė psichologiją. Dabar ji atlieka praktiką advokatų firmoje "Sullivan, Pasteryga, Lawler" Hamiltone.

OKUP. LIETUVOJE

— Nemunačio kolchoze neseniai buvo pastatytas pirmasis surenkamas namas, pagamintas Alytaus eksperimentiniame namų statybos kombine. Atrodo, kad tokių namų atsiras ir daugiau. Šis buvo atidarytas su labai didelėmis išklėmis.

TIRIA FONDĄ

Vyriausybė tiria šoferių unijos pensijų fondą. Randama labai neatsargių paskolų. Pvz. paskolinta Motor World West moteliui 650,000 dol. Susidarė unijai nuostolių 300,000 dol.

121 PANTIS KRAUJO

Chicagoje mirė 17 m. mergaitė Justine Brown iš Mississippi. Jai duota daryta operacija. Kadangi jos kraujas nestingsta, po operacijos ji labai kraujavo. Jai duota 121 pantis kraujo, kurį gėrėsi dar iki aukojo, nors gyvybės nebeįsigelbėjo.

Nemunačio kolchoze ir kitose vietose tokių namų būsią statoma ir daugiau. Minėtas Alytaus kombinatas jų pagaminasi po 4000 vienetų per metus.

— Plynių kaimo malūnas, ilgis metus stovėjęs šio apylinkės lygumoje ir buvęs iš vienos vietos transportuojamas į kitą, dabar perduotas Lietuvių etnografiniam muziejui, įruoštam prie Rumšiškio. Malūnas statytas XIX amžiuje, medinis, dviaukštis, keturkampis. Ilgus metus jį prižiūrėjo malūnų mėgėjas Kuncaitis.

— Dail. Justino Vienožinskio 90 metų gimimo sukaktis kukliai paminėta okup. Lietuvoje. Vėlinis dailininkas buvo gimęs 1886. VI. 29, mirė Vilniuje. Pradėjo kurti 1905 m. o baigė savo kūrybos darbus 1959 metais. Per visą savo gyvenimą dailininkas yra sukūręs daugybę paveikslų, ypatingai gerų portretų.

— K. Lisovskis, V. Nikolovas, E. Žuravliova, J. Andrejevas, I. Smorodnina, K. Smorignas ir eilė kitų iš Rusijos atsiųstų ar Lietuvoje gyvenančių rusų menininkų, Dalis dalyvių susisipietė į specialiai tam tikslui paruoštą palapinę.

— 194 seni, daugiausia buvusių dvarų parkai, yra išlikę okup. Lietuvos teritorijoje. Iš jų 43 paskelbti architektūros paminklais; 96 parkai priklauso kolchozams bei sofchozams. Beveik visi parkai turtingi retais augalais kuriuos senaisiais laikais čia pasodino dvarininkai.

VENECUELOJ

— Venecuelos plačiausiai skaitomame dienraštyje "El Universal" birželio 30 d. laidoje laikraštiniškas Thomas Kent rašė: JAV nepripažįsta Baltijos kraštų įjungimo Sovietų Sąjungon. Tame ilgame straipsnyje jis objektyviai supažindino su Sabaltijo kraštais ir paminėjo svarbesnius Lietuvos istorijos įvykius: Vilniaus krašto atplėsimą nuo Lietuvos, priešimamasi nacių šakms Klaipėdoje, Hitlerio užėmimą Klaipėdos krašto, Stalino ultimatumą Lietuvai, sufabrikavimą sovietinio "parlamento" Lietuvoje ir prievartinį Lietuvos prijungimą prie Sovietų Sąjungos.

JURISTŲ SUVAŽIAVIMAS

Airijos sostinėje Dubline ruošiamas tarptautinio katalikų juristų sąjūdžio visuotinis suvažiavimas. Jo tema: Bažnyčia, katalikai juristai ir žmogaus teisės. Suvažiavimo dalyviai svarstys katalikų juristų uždavinius, siekiant apsaugoti ir ugdyti žmogaus ir šeimos teises.

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ APRASOMA DR. J. VAIŠNOROS, MIC, KNYGOJE

"Marijos garbinimas Lietuvoje"

Knyga yra tik teologinė, ji dėl jomų vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besidominčiam Lietuvos istorija ar vietovėmis. Knyga didelio formato, 440 psl. — kaina \$3.00 Galima ją įsigyti "Draugo".

Linksmi nusiteikę perskaityt šį humoristinių eilių rinkinį

Alijošius lapai

Knygos autorius dr. S. Aliūnas 88 psl. knygoje pateikia 60 linksmų eilėraščių.

Eilėraščių linksmą įvadą parašė poetas Ant. Gustaitis. Knygos kaina 2.25 dol. Lietuviškos knygos klubo nariams trečdaliu pigiau. Užsakymus siųsti "Draugo" adresu: Illinois valstijos gyventojai prideda 5% mokesčių.

Chicago negrai į Marquette Parką buvo suorganizavę eiseną. Matyti dalis tvarkos dabotojų, žygiotojų ir stabotojų. Nuotr. J. Vasaici